

ବୁଦ୍ଧିକାଳୀ

ମାତ୍ରାନ୍ତରିକ
କଲ୍ପନାମଣି

1927

მ ი ნ ა ა რ ს ი.

1. სურათი	1
2. ლენინის ხსოვნის ერგმორისა	2
3. ლენინის გზით—ლექსი—ე. პოლუმორდვინვის №	4
4. ლენინი და ჩინელი მუშები—იმსუნინობა—თარგმანი ვ. ჯავახიშვილის	6
5. პირველი თოვლი—ლექსი—არნო ანდის	12
6. გოგიმ ლექსი შეასწორა—ნ. კიცხოველის	15
7. 9 იანვარი—ლექსი—ე. პოლუმორდვინვის	22
8. მხდალი იყო? (თარგმანი)—ნინოს	23
9. სკოლის მოწაფეთა ორგანიზაციას—მარიამ ორახელაშვილის	25
10. რედაქტორისაგან	31
11. ტურისის მე-18 შრომის სკოლის მე-II ჯგ. მოწაფებს და უფლასხებს, ვინც ჩემ წერილს გამოიხმაურა და წერილი მომწერა—მ. ორახელაშვილის	32
12. ზამთარი (მუსიკა)—ნ. შარაბიძის	33
ბავშვთა შემოქმედება	
13. ჩენ ბერლის—რევაზ გაბიჩვაძის	34
14. პატარა ოქტომბრელს—მიშა უჩავისი	—
15. ჩვენ ვუდგინორთ—ნ. ვაპაშვილის	—
გახართობი	
16. გამოცანები—დ. მარიჯგანიძის	35
17. შარადა—წარმოდგენილი დ. ქარბელის მიერ	—
18. რებუსი—ყდაზე	—

ქართული კუთხი

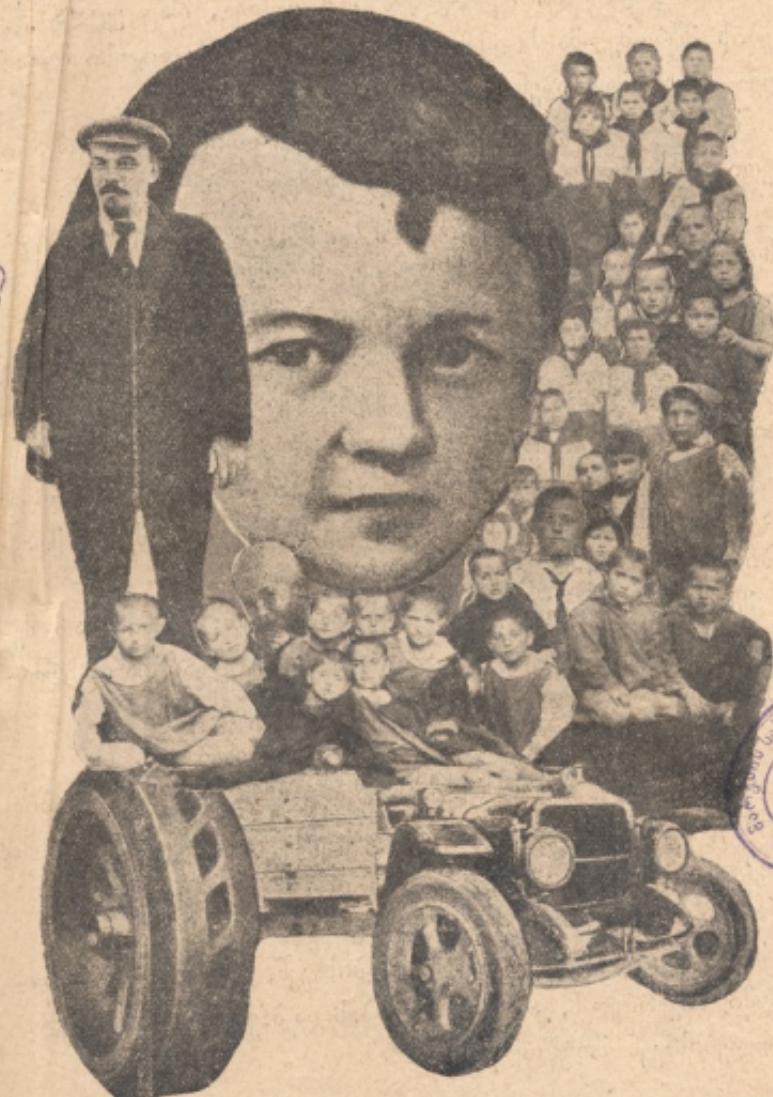
გვ-XXIII ნ.

№ 1

იანვარი

1927 წ.

განცილების სახალხო კომისარობოს სოციალური აღჭრის მთავარმმართველობის და ხელ.
ა. ლ. კომისარი. ცენტრ. კომიტ. კურნალი ბავშვებისათვის.

ლენინშია დაგვაცენა კომინისტის გზაზე. გასწიოთ წინ გამედეთ და შეუღრუდოთ.

ღენინის ხსოვნისთვის.

სიძი წელიწადი შესრულდა მას შემდეგ, რაც მეტაზ ქა-
ნების მმრომელის ხალხის დაჭირება თავისი უდიდესი ოსარ-
სლე—კლადიმერ ლენინი.

მისი ხახული დღეს ეფელისათვის ცნობილია და არ არის
ისეთი ადამიანი, ვინც მისი პატივისმცემელი არ იყოს.

ის დაიბადა 1870 წელს. ჯერ პირები ბავშვი იწეროდა ია-
კის ტოლებიში ნათელი გონიერით, მერქმნიარე გულით და
უკა ამნანაგების და მთაბლების დიდი მოსიუვანულება.

ნათელასტეჭკოვინინა ბავშვა, მეგდგა თუ არა სწა-
ლას, მაძინევ მაიპერო ჰელას გერადების, ისე დაბორვინ კი-
ნაზია, რომ მეგდმ პირები მოწაფედ ითვლებოდა.

მაძინ კი, როდესაც უპირ პარგად წამოიხსრდა, იგორნო და
ნახა ის უსამართლობა, რომელსაც ქართველი ადგილი მეფის მოა-
რობისაგან მუშებისა და გლეხების მიმართ.

მმრომელი ხალხი ხატრა-მოსობში იყო; დენინს არ მუ-
შლო ამისი უკანადებოდ დატოვება და ისიც ჩაერთა იმ ბრძო-
ლაში, რომელიც დიდი ხანი უნდა სწარმოვდა.

მართლაც, ლენინის იმედები არ გამტკაცებულა.

1917 წლის ოქტომბერში სწარებ მისი მეთაურობით
მოსახლე გადატიადება და ხელისუფლება მმრომელთა ხელში
ებდგიდა.

ახლა მეტი უნდოთ დაწერო მუშობა.

მოუწოდებდ ჟეფლის მოღიბნობისაკენ, უქმდა იტერ შრო-
მისაბმი სიუკარულის, ხალგა ხრდობას და ბავშობას კი სწავლა-
განათლებისაკენ მოუწოდებდა.

კლადიშვილ ილიას ძეს ძღვიერ უშვარდა ბავშვია, არ კიც სოფიოდ მათთან გათბამებას კი და ძღვიან სპირად ესაუბრებოდ მათ. არც ბავშვი იუნის მისდომი უკურადღებოდ. ისინიც კრისტიანები მისდომი დიდ სიუვარულის და პატივისქმდის.

დენიის ამითოდ, რომ მომავალ თაობის შექმნია შექმნის თავისი სწავლა-გნოთლებით და ცხოვრების ჰქმარიელ განმარტივი ის პერიოდი და სასურაქლი ცხოვრები, რომლის სათვისტის კურსორით და რომლის გენერიციით მიეცისწრაფებითი.

უძირესები ანდერმიდ დენიის მაყრ ნორჩ თბობისადმი დაცულებული ირის ის, რომ უაველი მათუანი იყოს დაუზარებული, მრომისმომეჯარებული და ცოდნის მიღებისათვის თავის გამეტებული.

ის ბავშვია, რომელთან სერთ დაბტებიცონ თავისწილი სისახლედი და პატივისცემა დენიისადმი, უნდა ასირებონ ეს ანდერმიდ და გულმარი დომად უნდა ჩაინაროთ, რომ ისინი არიან მრომიმელთა ქადაგის შეიღები და მათი მომავალის დაშავით უზინებლები.

1924 წლის 21 იანვარი კი კვებას გული მოკანების ტეხილად ქოთება სოლმე და ეს დღე ერთგლოთვის წაცვასხლის სები, გავამსხვევის, რადგან ძაბის ხეებს თვალწიფრ წარმოსდგები კლადიშვილ ილიას ძის მეორეფასი სახე.

კრემირი.

ღმინის გზით.

რამდენი ბრძოლა გადეტანია
 შრომებით სიღხის ღაუღლები ბეჭარი,
 ფრთხა მიწნამდე აუჩინა,
 მოფლიხებია ქამანას მხსნელები.

მისი თვებლების გამოხატება
 კულმი აჩენდა ბრძოლის სურვილების,
 ამავთ სიტყვით რწმენას ახოებდა
 და ადაიგამდა ასაღ წეურუილების.

დღეს აღარა გვეხვნა და იმის მატრდ ქამ
 არ ისმის მარად გრძელის სუნთქვა,
 მაგრამ ვინც იქო მტარვებლოთა ბედ ქამ,
 თუმც სიცოცხლებიკ გარდაჭრისა გვდევად.

დღეს აღარა გვეხვნა, კისი იმედიც
 მედობ ბრწეინავდა ბავშვის ირგვლიუ.
 რომელთაც დახვდათ ნადაფნი გ სუბი
 და ასაღ კოფის აკრთობენ გვირგვინს.

იმომბ ნორჩი და დარაზმედი
 გ სას იგვლები სურვლით დაუზარელია,
 რომ ქედგრომ სადასთა გასაღებიერებლად
 დაგუვენას პეტრ ზარები...

ას ნე შედრება თქვენი ნაბიჯი,
 დაკარით დაფნა, დაჭებრით მწერლად,
 რომ უდენისოდ და გ სით ლენისი
 სისისადელის მიაგნოთ მწერებლის.

ლენინი და ჩინელი მუშავი

ინსცენირობა უბალადა ლენინზე და ლინინზე*.

ორბეგოათიანი.

მოდელი პირი:

ლი-ჩან — ახალგაზრდა ჩინელი, მუშა
სეი-ფუ — ისიც.

ხე-მი — თითქმის ბებერი.

კინ-ლუნგ — შუახნისა.

1-ლი მუშა.

2-რე მუშა.

კინ-ვუ-გი — მდიდარი ჩინელი, პეკინიდან
გამოქცეული.

მსახურნი.

სურათი 1-ლი

შინაგანი მოწყობილობა ჩინელი მუშების სადღომისა. სძინავს ექცისოდე მუშას...
ლი-ჩანს სძინავს უახლოეს ტახტზე, ძილში კვნესის, რის შემდეგაც იღვიძეს...

ლი-ჩან. ოხ, ზურგი, ზურგი... საწყალი ლი-ჩანი! მას შემ-
დეგ, რაც მოვიდა მინდვრად, ზურგი მთლად ჭრილობაა... ზე-
დამხედველი ბრაზიანია და წარამარა სასტიკად სცემს.

სეი-ფუ. ვინ არის, იქ რომ კვნესის? ლი-ჩან?

ლი-ჩან. მე ვარ.

სეი-ფუ. მოითმინე.

ლი-ჩან. არ შემიძლია; წამებას აღარ აქვს დასასრული,
დიღა მომიტანს მე კიდევ წამებას.

სეი-ფუ. მე გეუბნები, მოითმინე კიდევ ცოტაც... ვესმის,
გესმის, მალე მოვა დრო, როცა ველარავინ გატედავს მუშის
ცემას...

ლი-ჩან. ზედამხედველი გაჯავრებულია, რა დააკავებს იმას?

სეი-ფუ. ჩვენი უფლება!

ლი-ჩან. საწყალი მუშების?

სეი-ფუ. მომისმინე. სადღაც შორს, რუსეთში, არის კაცი ქვიანი და კეთილი. მან ყველა თავის ქვეყნის მუშებს ასწავლა, თუ როგორ უნდა დაეხწიათ თავი ბატონების ბრჭყალებიდან და მათ უკვე ხელს ვეღარავინ ახლებს.

ლი-ჩან. ის შორს არის?

სეი-ფუ. არა, ის ჩეგნთან მაინც მოვა. აი, ხედავ? (იღას ჯამიდან გახდა) გასინჯვე მისი სახე.

ლი-ჩან. ისეთია, როგორც ღვთაება... სად იშოვნე?

სეი-ფუ. იქ, მინდვრებხე... მე მოშორებით ვმუშაობდი დიდხანს. და აი მაშინ ჩემს ახლო გაიარა უცხომ. მას დაუვარდა ეს. მე ავიღე, ამასთანავე მშიოდა და ვუთხარი: შენ დაკარგე, ბატონო, ეს და საპოვნელში მაქამე რამე მეტქი. მან მკითხა, ვიცი თუ არა კითხვა. მე ვუპასუხე „ჰო“. მაშინ მან დამიბრუნა ეს ფურცელი და დასძინა, ეს უფრო ძვირი ლირს, ვიდრე საჭმელი, აიღე და წაიკითხეო. მეც ხშირად სიმშილის დროს ვკითხულობ და მაშინ უფრო კარგად ვგრძნობ თავს.

ლი-ჩან. შენ გვინდა ის მოინდომებს ჩეგნ შველას— საწყალი მუშების შველას?

სეი-ფუ. აი იქ სწერია, რომ მას უნდა თავისუფლება და კეთილი ცხოვრება არა მხოლოდ თავისი ქვეყნის მუშების, არამედ მთელი ქვეყნის მუშებისაც.

ლი-ჩან. მერე, როგორ შესძლებს ამას?

სეი-ფუ. ის მარტო აი გააკეთებს ამას, ის ჩეგნ გვასწავლის, თუ როგორ გავაკეთოთ ეს.

ლი-ჩან. აა! რომ ვაცოდეთ, როგორ...

სეი-ფუ. უწინარეს ყოვლისა, ჩეგნ, მთელი მუშები, უნდა ვიყოთ ერთსულოვანნი! თუ მინდვრის ყველა მუშები ერთად დარძახებენ: გვშია, ჩეგნ ადამიანური მოპყრობა გვინდაო, მაშინ რომელი ზედამხედველი გაბედავს ერთად შველა მუშის ცხას?

ლი-ჩან. მერე მათ იციან? (ენიჭებს მინარებზე).

სეი-ფუ. ჰეკითხე.

ლი-ჩან. (მიუოცდება კით მინარეთაგნით). გაიღვიძე, კინ-ლუნგ, გაიღვიძე.

კინ-ლუნგ. უკვე უნდა წავიდეთ მინდორზე სამუშაოდ?

ლი-ჩან. არა, არა, მითხარი, კინ-ლუნგ, ხომ არ იცი, ვინ არის აი ეს, გაზეთში, აი, ხედავ?

კინ-ლუნგ. ეს... ეს არის ლენინი.

სეი-ფუ. შენ ვინ გითხრა?

კინ-ლუნგ. უკვე დიდი ხანია მას შემდეგ. როცა ვმუშა-
ობდი ქალაქში, იქ გავიგე. რომ მას უნდა ყველა მუშებისა-
თვის კეთილი ცხოვრება.

სეი-ფუ. ხო, ხო, ეს ის არის! რა კარგი იქნებოდა, რომ
ჩვენ შევვეძლოს მისი ნახევა! აშშობენ, რომ ახვიდე მწვერვალ
ფუზი-იამაზე და გაიხდო ჩრდილოეთისაკენ, დაინახავ მა-
სო, ის მოდის და მის თავზე ლაპლაპებს წითელი ვარ-
სკვლავიო. ის მოდის პირდაპირ ფუზი-იამასკენამ და თუ და-
იხახე, მერე შენ ვეღარავინ გაწყვენინებსო.

კინ-ლუნგ. არა, ეგ ზღაპარია, ის კაცია, მაგრამ კეციანი-
უველაზე კეციანი დედამიწის ზურგზე, და ის გვიშველის ჩვენ.
დადგება დღე, მოვა რუსი და ხმამაღლა ეტყვის ყველა საწყალ
მუშებს: „აღსდევით!“

სე-უ. და კველა ჩვენ წავალთ მასთან და ვეტყვით: „წა-
გვიყვანე ჩვენ!“

ლი-ჩან მრგვალთაერანებს მაშინ შეეშინდებათ ჩვენი, ოხ,
როგორ შეეშინდებათ! ლი-ჩანი აიღებს მაშინ ჯოხს, რომ-
ლითაც სკემდენ მას, და ზედამხედველის ზურგზე გაასეირ-
ნებს, მაშინ ის ზედამხედველი მიხვდება, რას გრძობენ საწყა-
ლი მუშები, რომლებსაც ზურგზე ჯოხს სცემენ. (ოლოდებს მე-4 მუშ-
ხები). .

ზე-მი. ასე ხმამაღლა ვინ ლაპარაკობს ღამე, როგორნონ
მრგვალთაერანებმა...

კინ-ლუგ. ნუ გეშინია. დღეს მათ ერთი კარი ბრინჯის
არაყი გამოიტრუმდეს, მთელი ღამე სუეს და ეხლა მაგრად სძინავთ.

ლი-ჩან—რას ნიშნავს „ბოლშევიკი“?

ხე-მი. ბოლშევიკები ისინი არიან, აი, რუსეთში რომ
არიან, საწყალი მუშები იყვნენ, როგორც ჩვენ. მათ გარეკეს
თავიანთი ზედამხედველები და ბატონები, დაიკავეს თეითონ
მთელი მინდორ-ველები. ქარხნები და მუშაობენ თავიანთვის.
თუ ზედამხედველები სოხოვენ მოგვეციო, ისინი უბასუხებენ:
„მობრძანდი და იმუშავეთ“. ისინი ბევრი არიან, ბევრი—
ბოლშევიკები. განა რა მოხდა? რატომ ლაპარაკობთ ღამით?

ლი-ჩან. ხე-მი, შენ იცნობ ლენინს?

ხე-მი. ლენინი? ვიცი. ეს ყველაზე დიდი ბოლშევიკია.
მრგვალთაერანებს ეშინიათ ყველა ბოლშევიკების.

ლი-ჩან. ოხ, რა კარგი იქნებოდა მათთან წასელა.

კინ-ლუნგ. წასულა შეუძლებელია, ყველგან დაგიკერენ. სჯობია ჩვენ აქ მოვაწყოთ ისე, როგორც მათ, ვთქვათ, რომ ჩვენ ვართ ბოლშევიკები და მათთვის აღარ ვიმუშავებთ.

ხეი-ფუ. ჩუმად, ნუ ყვირით ასე. აი, დახედეთ ერთხელ კიდევ მის სახეს, რომ იცნოთ, თუ აქ ჩვენთან მოვა.

(მოლი მუშები დახრიან თავს გაზიარება).

ლი-ჩან. ლი-ჩანს არ დაავიწყდება, იცნობს, ის მოუცდის. და სცემოს მსხვილთავიანმა ზედამხედველმა უფრო მეტად— ის დათვლის მის ჯოხებს და როცა მოვა დრო, გადაუხდის ზედამხედველის ზურგს, ის ნახავს მაშინ სეირს! კინ-ლუნგ, ხე-მი, ხეი-ფუ, მე მწყურიან წავიდე მინდოორში და ვიყვირო ხმა-მალეთა, რომ გაიგოს მთლად დედამიწის ზურგმა: „მუშებო, იღხინეთ, თქვენთან მოდის ლენინი!“

სტატი ვაორა

მინდოორი, დაბალი ჯაგნარი, ცეცხლის პირის სხედან ლი ჩან, ხეი-ფუ, ხე-მი, კინ-ლუნგ და რამდენიმე ახალი მუშა.

1-ლი ჩინელი. აი, ჩვენ დაგიჯერეთ თქვენ, დავანებეთ თავი მინდერად მუშაობას და წამოგყევით. სად წავიდეთ ახლა? უკან?

ლი-ჩან. არა, ჩვენ წავიდეთ წინ. ეს შეუძლებელია. ასეთები არ უნდა მოვდენ. არ მჯერა.

ხე-მი. არა, სიმართლე, ლი-ჩან; ხე-მიმ იცის, მოკვდა ყველაზე დიდი ბოლშევიკი, მოკვდა რუსეთში ლენინი.

ლი-ჩან. რაღა ვქნათ ჩვენ? რაღა ჰქნან ჩინეთის მუშებმა?

კინ-ლუნგ. ისევ უნდა გვცემონ მთელი ჩვენი სიცოცხლის განმავლობაში?..

ხე-2-რე ჩინელი. რამდენი ღამე ვიარეთ ჩვენ, რამდენი დღე ვიმალეთ ტყე და ღრეებში! გვეგონა მივიღოდით. საღა წავიდეთ ახლა?

კინ-ლუნგ. დაბრუნება არ იქნება— დაგვხოცავენ.

ხეი-ფუ. არა, წავიდეთ წინ, მის ქვეყანაში.

ხე-2 ჩინელი. ვინ იცის გზა?

ხეი-ფუ. კითხვა— კითხვით.

ლი-ჩან. მოიცათ, ლენინმა სთქვა ყველასათვის გასაგონად „აღსდექით“. სთქვა ეს მარტო მან და ათასებმა კი გაიმეორეს. ამიტომა რომ ისმის. ასეა, ხომ?

ପଦ୍ଧତିଲୋ ଉଚ୍ଚତାରେ ଅଗ୍ରିଯୋ.

ଲୋ-ହାନ. ହୃଦୟ ଥାବିଲେଖତ ଓ ମନ୍ଦିରେଖନରେ ବେଳିନି, ବୀନ୍ଦୁ ଗାନ୍ଧି-
ମର୍ଦ୍ଦା ଓ ବ୍ୟାପକ ମାତତାବାଦ ଓ ରନ୍ଧା ହୃଦୟ ଶୈଶ୍ଵରୀକାରୀ ଦେବତାଙ୍କି,
ହୃଦୟ ବୀର୍ଯ୍ୟପୁଣ୍ୟ, ରନ୍ଧା ହୃଦୟ ବୈଷ୍ଣବୀ ଦେବତାଙ୍କି ଦେବତାଙ୍କି ପାରତ,
ରନ୍ଧାରୁପ ଲେଖନିନି, ଓ ଜାର୍ଗି ପରିବର୍ତ୍ତକାରୀ ଗ୍ରନ୍ଥରେତା ଆବଶ୍ୟକ?

୧-ଲୋ ହିନ୍ଦେଲୋ. ବ୍ୟାପକ ବୀନ୍ଦୁକାରୀ ହୃଦୟ ମାତା? ହୃଦୟକାରୀ ବେଳିନି ଆମ
ମନ୍ଦିରକୁ.

ଲୋ-ହାନ. ହୃଦୟ ତଥିତରେ ଉଚ୍ଚତା ମନ୍ଦିରେଖନରେ ବେଳିନି.

ଜୀନ-ଲୁହନ. ଲୋ-ହାନମା କାର୍ଗାଦ ବେଳିକ୍ଷା. ହୃଦୟ ଥାବିଲେଖତ କାଲାକ୍-
ଶି, ବୀନ୍ଦୁକାରୀ ବୈଷ୍ଣବୀକାରୀ ଓ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ.

ମେ-୨-ରୁ ହିନ୍ଦେଲୋ. ନେଲା, ପୁରୀ ଫାଶୁଗରେ.

ଶେ-ତୁ. ଏକାକୀ ମର୍ଦ୍ଦାକାରୀକାରୀ କାର୍ଗାଦ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୃଦୟରେ
ବେଳିଶି ହିନ୍ଦେଲେବା.

ଶେ-ମି. ଆମା, ହୃଦୟ କାଲିକାନ ଶିଥରେ ଥାବେଇଦିତ.

ମେ-୨-ରୁ ହିନ୍ଦେଲୋ. ଘାର୍ଜର୍ରେତ ପ୍ରେପ୍ରଲୋ (ଏକାକୀକାରୀ). ଗ୍ରେସମିତ, ମନ୍ଦିର-
ମର୍ଦ୍ଦା. ରାଜମାଲେଖତ ପ୍ରାଚୀନ ବ୍ୟକ୍ତି ମନ୍ଦିରେଖନିନ ହୃଦୟକାରୀ. ମାର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର ମନ୍ଦିରକାରୀ ମନ୍ଦିର-
କାରୀ ହୃଦୟକାରୀ.

ଜୀନ-ପୁ-ହି. କାର୍ଗାଦ କି ଦାବିଥାବେଇତ ତକ୍ଷେଣ ବେ ଗଢା, ହୃଦୟ
ମନ୍ଦିର ମନ୍ଦିରିବେଇତ?

୧-ଲୋ ମୋହନ୍ତିରୀ. ହୃଦୟ କାର୍ଗାଦ ବ୍ୟେଦାବେ, ଦର୍ଶିକାନ୍ତାବେ, ହୃଦୟ
ମର୍ଦ୍ଦା କାର୍ଗାଦିପ୍ରଦେବୀ

ଜୀନ-ପୁ-ହି. ଦାବାବେଇନ୍ଦ୍ରାଦିଲୋକ ମନ୍ଦିରର ପ୍ରତି ଥିଲା. ମେର୍କ କି
ବେଳି ଗଢାବେ ଗାୟାଦିଗ୍ରେତ. ଗାତ୍ରେନ୍ଦ୍ରା ମନ୍ଦିରେଖନ୍ଦୁଲୋକ ଓ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାବୀ
କି ଏକାକୀକାରୀ ଉଚ୍ଚତା ବ୍ୟୁପନ୍ତି.

୧-ଲୋ ମୋହନ୍ତିରୀ. ଓମ! ମନୀଶ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାବୀ, ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାବୀରେ ହୃଦୟ ଗାୟା-
ଦିବେଶତ ହୃଦୟର ଗଢା.

ଜୀନ-ପୁ-ହି. ବାହ୍ୟାକାରୀ ହେଠି କାଲାକ୍ଷି, ରା ବେଳିକାରୀ ବେଳିକାରୀ କି?
ରା ଦ୍ୱାରାରତ୍ନକାରୀ ହେଠି ବାହ୍ୟାକାରୀ କାରୀ ବେଳିକାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ
କାରୀ ଦ୍ୱାରାଦୁଲ କ୍ଷେତ୍ରିକାରୀ କାରୀ?

୧-ଲୋ ମୋହନ୍ତିରୀ. ଓମ, ନେ ଦାରଦାବେ, ଦର୍ଶନ୍ତିକ ଉପରିଦେଶ,
ପ୍ରାଚୀନ୍ତ୍ୟରେତିର ବେଳି ଦାରଦାବେ.

ଜୀନ-ପୁ-ହି. ଥିଲିନ୍ଦା ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାବୀ, ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିରକାରୀ କାରୀ କାରୀ
କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ!

ଲୋ-ହାନ. ଓମ, ଦର୍ଶିକାନ୍ତାବେ, ମେ ବୋଲି ବାହ୍ୟାକାରୀ ଗଢାଦିବେଶରେ
ମୁଶି.

ଜୀନ-ପୁ-ହି. ଥାବେ ଉପାନ ମନ୍ଦିରକାରୀ କାରୀ! ଥାବେ! ଗ୍ରେସମିତ?
ତକ୍ଷେଣ ନେମଦୀବେ ଆ କିନ୍ତୁ ଥାବେ, ଥାବେ. ମେ ମନ୍ଦିରର କୁର୍ମାକାରୀ ମନ୍ଦିରର
କୁର୍ମାକାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ କାରୀ

ლი-ჩან. რას ლაპარაკობ? ოხ, მზის შვილო! სად გინახავთ თქვენ ასეთი გაბედული მუშები? აბა სად არიან?

კინ-ფუ-ჩი. იქნება შენც ერთი მათგანი ხარ, მაშინ და-გხვრეტ ახლავე.

ლი-ჩან. მითხარი, განა შენ ყოფილხარ რუსეთში, რომ იცნობ მაგისთანი მუშებს?

კინ-ფუ-ჩინ. შენ კი არ იცნობ იმათ?

ლი-ჩან. მე? არა.

კინ-ფუ-ჩი. ყური მიგდე, შე გათახსირებულო. ეს ხდება თქვენ დიდებულ პეკინში.—იქ აჯანყებაა.

ლი-ჩან. ამა! იმათ გაიგონეს! გამოდით, გამოდით ყველანი, როლასი გვშინიათ ახლა, ისინი აჯანყდენ (მუშაობით კულა მუშები).

კინ-ფუ-ჩი. ეი, მძარცველებო, მე გვესრით.

ლი-ჩან. ნუ ყვირი, ჩვენ შენგან არაფერი გვინდა. (მუშებისაც) ხომ გაიგონეთ—პეკინში აჯანყებაა, მუშები ებრძეიან თავის ბატონებს. აი ჩვენი გზა. წავიდეთ მათკენ.

კინ-ლუნგი (კინ-ფუჩი). მოგვეცი იარაღი, იქ გამოგვადება.

კინ-ფუ-ჩი. ომ, საშინელებავ! სად წავიდე: ყველგან მტე-რია—ქალაქში თუ მინდოოში.

სეი-ფუ. მართალია, ახლა ჩვენ ყველგანა ვართ.

ლი-ჩან. გვსმით, ჩინელო მუშებო, რომელი თქვენგანი და-ჯერებს ახლა, რომ ლენინი მოკვდა? ვინ იტყვის ამას? ის იქ არის, პეკინში, ჩვენთან.

კირველი თოვლი.

ზამთარის სოფელის, კელების დახედა
არ იშლის დათვედი მძღვდი მოქმით,
და გადაგრძელებულ პრისტებად
ტბების, მდინარეების ეინჯის საკრები.

ქართ, ცაფა. ნირყელი თოვლი
მოქმიდან ქართა გადმოიწვეოდა;
კველას უფრო ნატერით და ნდომით
მსა მოვლოდ პატრი კოლა.

კანთიდვისის კაბედას თვალების,
კადაიხედეს ფანჯრებში თრთოდაკით;
კალაბრისტებში თეთრად კლიგარების
ნირყელი თოვლი.

Զա մեծարյալո ըստ օմակցին,
Համբարձողն է նօրութառութ զարմու;
Ան աւանդույց քաջագիր աշխան
Հաջարի հայրն է տռապամու զա վարմու

Հաջորդյան ըստի եծաբարյա հենուն
Զա մաղացյալութ կցուղաւունցին զարմուն,
Կաջաց ծայմյան Համբարու հենուն
Զա տռապամու զախճաւու տռմամու հերուն.

Յա մատուցյան մայուսն ծայրացյան
Զա յարացյան նատյաւու զախճաւու;
Կաջաց շամենց օւ նայմերյանցին,
Տռ յա մա ռունա զաջականը սաւու.

Զա նատյունու ծռալուն, տռապամութարյան,
Ծայմուն յայտնութ ուղամյան կցուղաւ...

ଓ ମହାତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ରାଜିଙ୍କ ମହାନଦ୍ୱାରା
ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥାଏବା.

ଶ୍ରୀକବିଜ୍ଞାନ ପାଦପତ୍ର ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା
ପାଇଁ ଓ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ;
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ.

ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ.
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ;
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ,
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ.

ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ,
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ;
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ;
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ.

ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ,
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ;
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ;
ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ.

L

დოლოთ ადრე რომ თვებით გახსილა, გოგის დღევანდველი სი-
სითლე როგორდაც კუნტოვა, იგი ჩემულებრივი არ იქნ. ფას-
ჯრებიდან შეტან მჟღვირი ბრწყინვალება იქრებოდა თოასძი...
გადარჩეული გასცემოდ ფხნარის, სადაც ლერჯი მოვლ-
ვარე ცის შეტან არაფერი სისანდა... უცბად ფხნარისთან ბერუ-
რას შეიფრთხიალა, ზედ მოაწერა, თოკეტს თოასძი უნდა შე-
მოიჭრასთ. რაკი ზღუდე დასხვდა, საბორდოთ ჰეივილით ზევით
აურიცხდა. მიმდევა თუ არა, თოვლის რამოვნების ფიფქი
ტრიადით წამოედია მირს, სიუცხვეოდ აბრწყინდა შინის სი-
კვბის...
—

— თოვლი მისურა, თოვლი, წამოისხა კოკიმ, წამოხტა
ლოგინიდან და დაინახა, რომ არებარეს თოვლის თეთრი ნა-
ძღვი წამოქურა, ხევის ტოტები დაეხსრათ თოვლის სიმძიმის
ჭრა და მიწას ჩასკერდოდენ, და კი ჩამურად დასცემოდა ჭ-
რანა დედმიწას... ზომის მკრთლი შის სივებზე საუ-
სოფთო კლებარებიდათ თეთრი ფიჭვი და მისი ბრწყინვალება თვალ-
სა სწრობა...

მისი წერილი სიმღერა, განაფეხდის დიდით რომ შემოსმახედვები ხოლო.

— სამწევლი ჩიტები! რა უნდა ჰქნან ამ ზემოთის? — სიქვა
თავისთვის გაციმ და გული ამოუკად. კადებულები უზრდისავდნო!

მობრუნვნებ სწორად, ჩიტებ ცანისძინები, მოუკად თავის
ჰატარი მაკიდას...

უკრ არც კი ასთოვა დედის თქმას, ისტუმენ... გულდა-
სით რდებას სწორდა, ასწორებდა, კლდვ სწორდა... და თვალებ-
გაბრწევინებული, აბგაგადაგიდებული გაგრდა კარძა. კიამოვნა
ფეხქემ თოვდა, დასტაცა ხელი, დაუჭმა გუნდა და სის ტო-
რებს ქსოვდა. ბარდნა-ბარდნა ყარტექნები ძირის სამოცვავდა.
რძმოდების ჰატარი ტოტი შესწორდა ჰერძა.

II.

სკოლის ეზოში თავი მოუქართ ტოლები. იქა კივილ-
ხილილი და გუნდალი. ტოლი რომ დაინახეს, კრონიძ შესძა-
ხეს: „მიუვლოცოთ“ და დაუმინეს თოვლის პუნდა. ერთხელ
წაიქცა კარგი და ამოასუმდა თოვლის, მაგრამ თვითონაც მარ-
ჯედ იქა: „თუ ბიჭები ხართ, თითო თითო გამოდით“,—
ისტოვდა სათათოლე.

კლისძი მასწავლებელი მათ თოვლაზე ესაუბრა.

— მე ლექსიც დავწერ, — სიქებ კოგი და ამოაღოთ ბიგა-
დნ რეული. მასწავლებელმა სახითვა წაგვითხა და კოგიძა:
წიციოთხ:

თოვლის დაჯებარ მიდამი,

საბცებ თეთრი მანდილი...

გადამუვდროი ბუნება,

აღარ სხანს მინდვრად კვავილი.

ზამთრის სიცვდილშა მოგვტაც
მაჩიტა, ია და თერთ,
ჰითდა კისართ მინდორში
და ას როგორდა კიძეურთ?!

— არა აუცილებელი არ გადამკვდარა! — წამოიძახა ბლუქიძე...

— არც მაჩიტა მოკვდარა, არც თერთ, — დაუმატა ერეკლევი.

— ბევრი ეფავილი ზამთრშიაც ცოცხალია. მსოლოდ მიწამია ჩამოლული, უინჯემ რომ არ დამროს...

F 1929

გოგი და მისი ამხანაგები ორლობები მოღიან.

— მიწისქვება ნაწილები მას საზრდოოთ აქვს საესე, რომ
გაზაფხულზე ისევ მიწის პირად ამოიტანოს თავისი ეფავილი,
დაუმატა კვლავ ალექსიძე, რომელიც ამ ანაგებზე უფრო ნაკი-
თხი იქო...

გოგის თავისი დექით სელი ესირა და არ იცოდა რა
მწა, ხან ამხანაგებს უცემოდა და ხან მაწავლებელს, რო-
მელმას სოჭვა:

— აბა, მამ, ალექსი, სწავლის შემდეგ წადიოთ მინდორში და
ნახეთ გოგისთან ერთად, მარტლა მამა და გადალები, თუ არა...

სისარულით ტაძი შემოჰკერეს და „მენი გულისათ“
ძელისახეს.

III.

გოგი და მისი ამხანაგები შეიძრული სიცილით და კისკისით ორღომეტების მიღიან. სახდისხნ თოვლის ქსერიან ერთ-მანეთს და აურევებენ მიძინებულ არებარებს. დოპის ბარდები ჩხილები და ჩხართვი თუ გაფრთხიალდებოდა... შადალი, ბებური ქაჭალიძენ კრატუნი შემოუხმათ. ჰყელანი შესდგენ და ფეხებთან ბეჭრდომოლორდნიდი კაგბლი დაუცა... „ერთი უეურე, ციცედ ეოფილა“, — წამოიძახა ჰყელამ და დაიწექს თეალიერება, მაგრამ ემძაქმა ციცება უკვე მოახწრო ჩამაღლვა. „მხებე გამოსულა“, — გადახწევიტეს და ჰყლავ მოისმა მოთი უდარდელი სიძღვრა...

მინდორში ერთ სხულთან შედგენ, ბარებით თოვლი გადა-
ჟავებუს. და დაიწექს ფრთხილად თხრია, მიწს ხელითაც იღებ-
დენ... შეს გადასირდიულ და მისი სხილები ვეღარ ათბობდა
შეკიდნულ თითებს, მაგრამ სამაგიეროდ ჩვენი მეგობრებისათვის
საქმის სიუგარელი იმდენად მღლიერი იყო, რომ სიცილეს არად
აგდებდენ.

— აი ძირდნიორბს ბოლქვი, — წამოიძახა ალექსიმ და ჰყე-
ლამ ხელები შეხედა. ხელში ხახვისთანა მირი ეჭირა, — აი,
გოგი, აქიდან გაზაფხულშე ისევ კლორტი ამოვა...

— ეს რაღაა? — სთქვა გოგის და ხელში კართოფილისთანა
გორგომელა შეატრიალდა...

— ოქო, ეს თერთა, თერთს მირი, აი, ენეც ნემსიწევ-
რის მირია, აი, უეურე, უედ კვირტებია, ამ კვირტებიდან გა-
ზაფხულშე ახალი ტოტები და ლამაზი უკავილები მოვა...

— მამ ზომთარი ეს ეპუილები ისევნებენ, არა?

— სწორედ რომ ისევნებენ, თან ამ სქელ ნაწილებში ხა-
სრდოსაც აგროვებენ...

— ესენი ხხება, კართოფილის და შიწბვამლის ჰეგანან,
ხომ, ალექსი? — შეეცითხა ერებულე და თან გაფაციცებით ესებდა
მიწამი სხვადასხვა „დაძინებულ“ მცნარეებს...

კარგასანი თხარეს და ბევრი რამ მოაკრიფეს. მათ პატ-
ვით ეწეო: თურთხს, ძაჩიტახს, მაღლნითორის, ნემისწერის და
კარგაჭაჭაჭას მიწისქვეშა ნაწილები.

— აშით ლამაზი კოდაქცია გაკეთდება.

— მასწავლებელის უთხოებოთ, რომ დაწერილებით გვიაძ-
ბოს ჰავდას შესხებ!

— ჰავდა ბალას აქვს ასეთი ნაწილი?

დაწერებს ფრთხილად იმრა.

— არა, მარტო მრავალწლეულების. ზოგი კი მართლა
კვდება, სიმაგრეროდ თესლისა სტოვებს მიწაში.

— მაში უთხივარდა და ენტელა მრავალწლეულია?

— ჟო, იმათაც სომ აქვთ მიწისქვეშა ასეთი ნაწილები!

IV.

მოდითდენ და მსიარელად მოლაპბრძეობდენ. არაფრად
მიაჩნდათ, რომ ჩრდილოეთიდან ცივი ქარი ამოიპარი და სუ-
სისანი სისინი დაიწეო... ცამ კი ღრუბლები დაიხვდა, ჩამო-
ტევიავდა ისევ... ჰაერში ჭილევავთა გუნდმა გადაიქოლა და
სანტად გადიფრინა ნაცრისფერმა უვაგმა.

ასაღამურდა, ჩვენი პატარა მეცნიერები სოფელში რომ
ძვითდენ. ბუნებრივი ბოლო სტერ-სტერიდ აღითდა, კარი ცო-
რა ვინმე თუ სჩანდა. მხოლოდ აქ იგრძნეს
სიცივე და ჩქარი სირბილით მოუსვეს სახ-
ლებისაკენ.

— სად იქავი, ბიჭო, აქამდე, — მეცნიერ
ღება გოგის.

— უი, ღება, რა არ ქნახე, სად არ ვი-
ჟავი! პური მშიან, გენაცვალე, ღებილო. რა
კარგი ბუნარი! — ერთიერთმანეთს გადააბა გო-
გიმ და მივიდა ბუნართან...

საღილობდა და თან გაბრწეინებული უმ-
ბობდა ღებას ღღებანდელ ამბავს.

— უნდა მევასწორო, მევასწორო ჩემი ბოლო ადალისა—
ღების...

— ღებების წერაც დამიწევ? — გამოაჯავრა ღებამ და სი-
ვარულით თავზე სელი მოუსვა...

მეორე ღება მხიარული და ბეჭნიერი გოგი კლასძი თა-
ვის ღებეს კითხულობდა:

ტებერი კართოფილისა,
შიწავაშლას და სხვ.

თოვლმა დაჭარა მაღამო,
ჩააცვა თეთრი მანდილი...
მისმინებია ბუნებას,
ადარ სჩანს მინდვრად ეკავილი.

—
გაზაფხულმდე ისდენებს
მაჩიტა, ია და თეთრო,
თოვლი ადნება თუ არა,
განდება იმათი ღერო.

— გაუძარჯოს გოგის, გაუძარჯოს!!..
 სესძახეს ამინაცებმა ბლექსის მეთაურობით და გოგის,
 რაკი საუვარეული მასტაცლებლის გამამსნევებელი ღიმილი და-
 ნახა, თვითონანც შემოსძახა:

— მე კი არა, ბუნებას, ბუნებას!...

მხარეული და ბედნიერი იქთ გოგი ტოლებთან ერთად.

6. კეცხოველი.

9 0163160

ქედუიღებივთ ვიძლებით
ასაღ ცხოვრების შექმი,
გადაღნა ღამის კიმერი
და ჭმიძროვლობთ დღეში.
რა არ ეთვიდო წარსულში,
რა ციფი, სუსტი დარი!
თოვლი და სისხლში გასფრილი
დღეში იანვარის.
რა არ გავიგეთ ბავშვბმა,
რა არ ხდებოდა წინათ,
მეშების ხოცვა და კლება
და სისხლის მთელი წევი.
ცხრა იძნებრის სითეორე,
გამჭილი თოვლის ფიტქოთ,
გამჭილი სისხლის წევთებით, --
გალი გვიტირის ფიტრით.
ჭეხა ავსილი მეშების
კვერდები გამოსილ გულით,
იურ წყალება უძრები
და წარმლელი სელელი.
დღეს კი მთაცნიქა ძველი ღრია,
მძრომელობა მწარე ბერი,
და ვინც ემსხარებლა სიახლეს,
მათ ხსოვნა დაგვაჭის მეტრით.
და ქვევილებად ვიძლებით
ასაღ ცხოვრების შექმი,
გადაღნა ღამის კიმერი
და ჭმიძროვლობთ დღეში...

2. პოლუმორდვინოვა

გ ხ დ ა ლ ი ი ყ რ ?

რაზე დაებობთ მანდ, ბაჟმებიც ასაღმიასულ ბიჭის დასწრინთ? რა ძალავდა? შედგლით, ამბობთ? დაიცირ, დაიცირ, ასე არ ძეიცლება! მე ნების არ მოკცემო ჩემთან ამავარდ იდაბაზრიცათ. მე არ მისდა, რომ ჩემთან ვინმეს შედგლი დაუძხია, სანამ თუით არ დაკრწეულდება, რომ მართლა შედგლია. ბიჭი აქ მხარე ლად არ დღებ, რაც მოვიდა, ჯერ რა იციო, იქნება თქვენ მავლას გვამითოთ? უკიდუმ გაბოზეთ თქვენ თქვენი საქმე? მალის კარგი, მამ, მოადით აქ, მე გიამბობთ, თუ რატომ არ მიხდა ასაღ ბიჭის შედგლი დაუძხიოთ. იმიტომ, რომ მე თვითონ კუმანიდი კრი ბიჭის შედგლის, რომელსაც სრულიდანც არ კეთდობოდა უს სახელი.

მომაწოდე ასათი ძექთ, ტომ. მე არ ძემიძლია ლაპარაკი, თუ ჩემ გალიოსს არ ვწევ. ჟო, ბი, ასელა მოუღუდებთ, ჭური დაიკრედეთ: მე თაოქმის ცხენზე გაგიზარდე. მძმეობი საუკეთესო მოჯირითედ ითვლებოდა მთელ თლეში და საუკეთესოდ ჯირითობდ დორეც. მე როი წლის ვიუგი, როგორც ჯირითობის სწავლის ძალები მძმეობის მხრებზე. მაღის მძღვანელი ამავარდ კარჯიმია და, ღვდხეობის სიტყვით, თავიდანაც ბეჭდიდობის კისებდი. სეთი წლიდან უმშე ძემებლი კულებისა და ცხენზე ცხენზე ადგინდა, თუ წისლების არ ისეროდა, და თქვენს უმშე უიცოდა კულებისა და ცხენზე ადგინდა. ასე მიღიოდა დრო, თოის მეტი წლის რომ გაჟხდა, ისეთი არზეული იქნებოდა, რომ მე ამ გამებედ გამტები და მძმეობი სმირად იტერდ სოლის, კარგი იქნება, თუ ჩემ გზას დადგებირა, თუმცა მე უფრო ჯა-

ბაზობა მენერხებოდა. სჩანდა, რომ მე ჯამბაზად კიუავი დაბა-
ღებული.

მერე რა გამოვიდა!

მე წარმოვიდგინე, რომ მე ერთადეჭრილ ასეთი ბიჭი ვარ
ჰევებაზე და რომ დანარჩენები საღამბრაკოდაც არ დარან. ეკულანი
მანებიდობდენ, მაქებდენ, პატარა სასწაულშოქმედს მუ-
ძახდენ მე, რომელიც ჯერ მიწასაც კი არ ბყცილებოდა; რა
გასძვირია, რომ მე ეკულაფერი ეს მჯეროდა და მაღიბაც
ვამძეობდი.

სწორედ, აა, აქედან იწევება ისტორია. ერთხელ ჩევნთან
ასაღი ბიჭი მოივანეს ჯამბაზობის შესასწავლად. ბიჭი მა-
ღიან გამსდარი, დიღორი ცისფერთვალებიანი და პირმკო-
დი იქო; ნახევრებ მიერის შესახედობა ჰქონდა და, მკონია,
მართლადიც რომ მმიერი იქო. ჯამბაზობისშესა სწავლად და-
დი იქო, თუ თავი ჰქონდა სუსტი, ეს კი რომ კოტრიალი და
ჯამბაზობა ქათაშე უკეთ არ ეხერხებოდა. ამბობდენ, ვარჯი-
შობის დროს თავბრუ ესხმისო. დაცეთ, დაცეთ, ჯერ სასაცო-
ლო არაფერია; მომისმინეთ, რა იქო შემდეგ. როდესაც აქედან
არაფერი გამოვიდა, მამა მოინდომა ცხენშე კდომა ესწავლე-
ბია; მაგრამ ცხენშეც არ იყდა უკეთესაც, კიდრე... მართლი გი-
ოთხრით, არც კი ვიცი, რას შეგადარო. მე ვფიქრობ, ის აქან-
დაზი, ცეცხლს რომ ვურევთ, უფრო ვარგად დამაგრდებოდა ცხენ-
შე, კიდრე ეს ბიჭი. აკოცდებოდა თუ არა ცხენშე, ქაღალ-
დივით გაფითოდებოდა და ხუთი წევის შემდეგ უბეჭ ვარდე-
ბოდა მირს. მე უთევდოთ იქ კიდევი, კმუშონები და ვიცინო-
დი; სხანდასან, თუ ჩემთან შეხვეული ცხენი იქო, ვაქეზები კი-
დებაც, დაგუსტებენდი, რომ შემემინებია ბიჭი და დამეცინა. ერთ-
ხელ, როდესაც დაჭურვინე, ბიჭი თრივე სელით მოებდუშა
ცხენს ფაფარში და ეკინილი მორთო: „გახუმდი, გაჩუმდი! მე
არ შემილია, ვერ ავიწანო“.—„მხდალი! ერთი შეხვდე, რა

մեջըլուս!“—իսկազմական մյ, ծովմա յո ռոշութափ յ յիշեցանց
համամեջք, համակիր է յիշութան ու զարդ նախանձակ.

როდესაც მამა დარწმუნდა, რომ ბიჭი ამ საქმეშიც არ კა-
მოდგა, ცხენების მომკლელიდ დააუკანა. იფრითა, ცხენების მაინც
აქმებს საჭმელს, თუ ზედ კადომა არ შეუძლიათ. ამ მოვალეობას
კი მძღოან კარგიდ ასრულებდა. მხოლოდ სულ ერთოაგდე სა-
მსჯელისთვის იქთ. კაბოდვებდა თუ არა თავის საქმეს, მაძინევ რო-
მელიმე კაბინეტთან გახსნდებოდა, ჩამოვაკიდებოდა ზედ და თვალის არ
აძროებდა სას ერთს, სას მეორე მსედეს. მას შემდეგ, რაც მსდალი
დაფუძნდა, ჩემთვის ხმა არ კაუცია. სახოვალოდ ვევლის ერიდე-
ბოდა, სხილოს მომკლელ ბებერ თომას გარდა. ბებერი თომა
და ის დამეტობრდენ და შედამ ერთოდ ბასომდენ; სხვები კი
არჩევითოდ უწინდებიან არ ძალად მას.

— ერთხელ, ეს მოხდა უქმე დღეს, მე სასკრინოდ გაძიშვილ. მის ხასედილების დავბრუნდი. მხედვის დახაურების შემდეგ, უნდა გავი, ეკვლინი. ოფორტუნა არეულ-დარეული დარჩიან. რაღაც სამინელი ღმუიღი, ბრდვინვა და ხმურობა იმის სამხედვებან. „რა მოხდა?“ — ეკვლინები. „უბედურება მოხდა!“ — მომიგო კილცხმა. „ჩენ ახალ კეტებს თათი გაეკვეს გრძლის მესკრმი და სამინლად ძფოთავს! უბედურება ის არის, რომ ბილლ გრუნტმა (ასე ემსოდენ იმ კაცს, რომელიც ვერ შეიძინების გვლილა) დღეს ფეხი მოიტექსა და სხვას არავის არ უნდა მივიდეს გათავისობა“.

ମୁଁ ପାଶିଥିଲେ ମ୍ବେଙ୍ଗରୀର ନିରାଜ୍ୟ, ଏହି ଅଧିକ ମାତରିଖିମାତ୍ର. ଅଗ୍ରଣୀ
ଯେତେ କାଳୀର ମୌଜୁଡ଼ାର ତଥା ଏହି ପାଶିଥିଲେ ମ୍ବେଙ୍ଗରୀର ଅଭିଭାବକ. ଆହୁ-
ତିରେ ପାଶିଥିଲେ ପାଶିଥିଲେ ଏହି ଅଧିକ ନିରାଜ୍ୟ ପାଶିଥିଲେ ପାଶିଥିଲେ
ଏହି କାଳୀର ମୌଜୁଡ଼ାର ତଥା ଏହି ପାଶିଥିଲେ ମ୍ବେଙ୍ଗରୀର ଅଭିଭାବକ. ଆହୁ-
ତିରେ ପାଶିଥିଲେ ପାଶିଥିଲେ ଏହି ଅଧିକ ନିରାଜ୍ୟ ପାଶିଥିଲେ ପାଶିଥିଲେ

გაბრაზებული იქთ. მამა შემხვეწა თომას შესულიყა. „თქმან
ისე ქიმიკით უწინდელი კეფხი“, ეცნებოდა მამა, „თუ შეხ-
ვალო და გათაბავისულებით, ოცდოლარის აქტოს განვეძები“. .

მაგრამ ბებურმა თომამ თავი გადასია. „ამ კეფხს მე კურ-
კიციოდა“—სოჭა მან—ამას გარდა, მე ასედა ძღლის დაბუ-
რებული ვარ და არ მცვალ არაფრის გულისათვის. თქმენ რა
კარგისათვის, უთხრა მან მამას, სომ გადა აქ ქორა იხერი
კაცი, რომელსაც შეუძლია ამ საქმის გაჟირება? მე თქმან ნამ-
დაილს გეუბნებით“.

სწორედ ამ წესს ვიდაცმ გამოისწია მამა სისელისე. მამამ
მოიხედა; მის წინ დგა ის ბიჭი, რომელსაც ჩვენ უკეთადი
შედგეს კემბათვით.

„ნება მომეცით, სერ, გავათავისუფლია კეფხი“,—სოჭა
მან დამშვიდებით. მასუცი თომა კი განაგრძობდა:

„აი, სწორედ ეს გადაჟირება ამ საქმეს, დარწმუნებული პირი-
ლებოდეთ“.

„ეს!?!—სოჭა მამა.—ეს სიმ მსდ...

„არა, მსდალი არ არის“,—წარმოისოჭა თომა. „ოცათ,
რა კითხრათ, ბეჭრი რამ არის ქვეყნის ცხენზე ჯირითობის
და ჯამბაზიანის გარდა. ქუმარი ბიჭი გალიაში“.

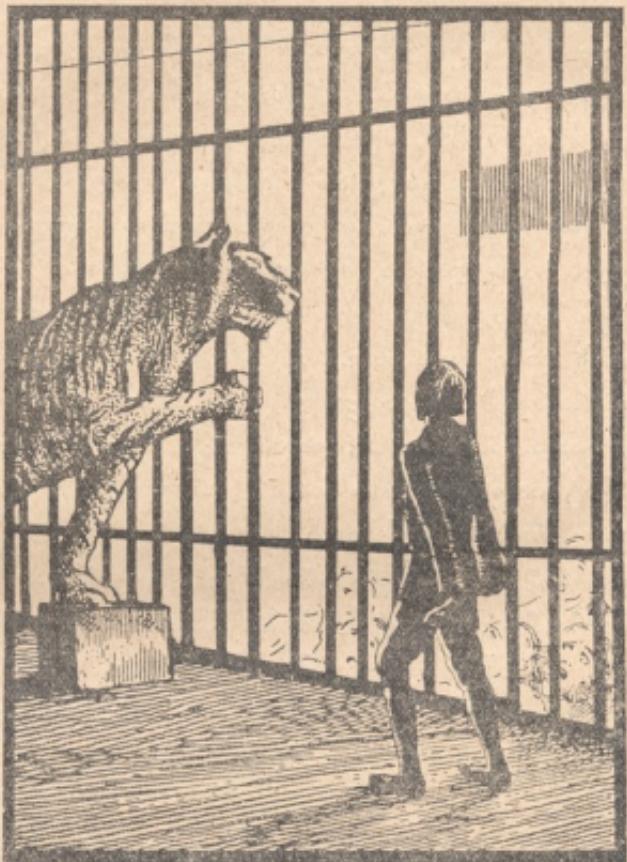
მამას მი სულ დაბანია ამ სიტყვებმა და ჩემ კურ აძლევდო. უარ-
მებული იქნება სხეულიც. მან მხოლოდ თავი დაუქნია; კულინა-
რისტუმდით, იმიტომ რომ ბიჭმა პირდაპირ გაშემატებული შე-
დის გალიასაჭენ გასწია.

„განა მათრასს არ წადეგი“,—ჰეთის მის თომამ.

„არა“—ჰეთსეს ბიჭმა ისე გულგრილებდ, თითქო მაქარის
სობგაზომენთ, „არაყერთ არ მინდა“. მან გაბალა გალიას კარი
და მეტიდა შიგ.

იცით, ბიჭმა, კინც ამ დროს იქ დაესწრო, არასადეს
თავის სიცოცხლეში არ დავიწერება ეს ამბეჭი. კულინა ისე

საძინაოდ ხმელეთიდან და აწედებოდა გალიას, რომ არ გაუკონია კარის გადება, მაგრამ როდესაც კარი წერილით მიუკაბუნდა, ის მოძრუნდა და ბიჭი დაიხახა. მას უნდოდა წამოვარდნილიყო, მაგრამ თბილ არ უშენდებდა და ამის გამო კოდვე უფრო.

გააღმა გალიას კარი და შევიდა.

მწარეობდ ასტერივდა და ას დროს... სწორებ რომ, თუ მეზომლებ ბეჭდია თახისუსთი ცხოველი ცადირისას სიბრძნით, სწორებ ეს კეფხურ გადირია. პირიდან სეულ ღორილებს ჰქონდა, ღმერდი, ქორეზინებოდა ბრწვდელებით ჰაერს და ცდილობდა ბიჭს მისწოდო-

မოღა. საძინელება იურ სწორებდ. ბიჭი კიდევ ერთ წეთს დამმ-
ჭიდებით იღვა, მერქე უცებ გადასდგა წინ ნაბიჯი და სელი
მაღლა ასწია. იმისი სახე თთქო განათლდა, თვალებში ცის-
ფერი ცეცხლი აენთო.

„წენარად!“ — სიტყა შან.

კეთხვება შესწევიტა ღმუილი. მისი მწერა თვალები მიამტერ-
და ბიჭის ცისფერ თვალებს, მსუცემ დააკრიჭა თავისი საძი-
ნელი ქბილები, მაგრამ, ოუმცა ჯერ კიდევ მთელის ტანით კან-
კლებდა, წენარად დაწება და არ ამორებდა თვალს ბიჭის ცის-
ფრად მოელგარე თვალებს. ბიჭი დამშვიდებით მოვიდა მასთან,
ერთი ხელი თაგზე დაბდება, მეორე კი პასიებულ თათხე. ერთ
წეთს გაუნძრებულად იღვა, მერე კი... მსუცემ დახარა ძირი თავი
და თთქოს დიდი კატა ქნავისო, შესაბრალისი ღმუილი ამო-
უძვა. მე არასოდეს არ დავიკერებდი ამ ამბავს, ჩემი თვალით
რომ არ შენახა. ბიჭი ფრთხილად შეუდგა თაოს გათავისუფ-
ლებას, შეატრიალა და გამოხწია ისე, რომ უმტკინეულოდ გა-
მოტეჯლიურ რკინის მესრებიდან.

ახლაც რომ კამასსენდება, ქრეატევლი მიღლის მთელ ტანძი.

საძიმარი მსუცემ ისევ გაისაკრძობდა ხანდახან ღმუილს, რო-
გეხაც ჟესი ეტენიშოდა, მაგრამ ახლა კი სელ სხვანაირი ღმუ-
ილი იურ. ერთნახვებრივ წუთმა გაიარა და მე კი ერთი საუ-
ბრენ გაფიდა მეგონა, ხანძ თაოს გამოიღებდა და ვეზნე კი გათ-
ახვეულდებოდა.

„ახლა რომ მეატეს უცებ?“

მაგრამ არა! ცისფერმა თვალებში თთქოს მთელი მისი
არსება განსჭერიტა. კეთხვება ერთი კი დაიღრინა. შეძღვებ საცო-
დავად დაინახელა და დაჯდა, თთქოს მაღიან დაიღალა და
ახლა უნდ სოჭება: მაღლობელი ქართ!

ელვის უმაღლებად წამოუსვა ბიჭმა ხელი ხორცის დიდ
ხაჭარის და დადგა მსუცემ წინ; შეძღვებ, თთქოს სრულიდაც არ

ჩქარობს გამოსვლასთ, ღმმჟიდებით გაუწოდა ხელი გალიას-თან ახლოს მისუდ კრთ ჩვენ ჯამბაზ ბიჭის. შერე მოტრიალდა და გამოვიდა გარეთ ისე აუღვლებლად, კითომც დიდი არა-ური გაუქეთებით.

აა, ბავშვი, როგორი აღმოჩნდა ჩვენი მხდალი ბიჭი. თავი ჰქონდა სუსტი, კუჭი, თუ კიდევ რამე სხვა და ამის გამო ცხენით სიარული თავბრუს ახვევდა, მავრამ ბუნებით ძლიერი იქო!...

ვინ იქო ის ბიჭი?

შეკუქითა, მკითხვით, ვინ არის ის ახლა!

ის არის ჩემი ამხანაგი და მეგობარი, მხეცების დიდებული მწვრთნელი, რომლის მსგავსიც საუკუნების განმავლობაში ერთი ჩნდება. ის ამ საქმისთვის დაიბადა, კუნძოთ თქმინ? ცხენს ეა-ლაც ქათამზე უბეთ ვერ ჯდება; მავრამ, ბაა, შეხედეთ მას! აა, აქ მოდის! რა კაცა! ძეხედეთ მის თვალებს! მართალი გითხა-რით თუ არა ცისფერი ციცხლის შესახებ?

ის ახლა ლომების საწურთნელად იქო, იმ ლომების, ამ ერთდ კუირის წინეთ რომ ვიუიდეთ.

სკოლის მოწავთა იუბილებისადამის

პირველი ამხანაგებო!

„სწავლა, სწავლა და სწავლა“-ი ანდერძი, რომელიც დავვიტოვა დიდმა ბელალია ლენინმა. თუ ეს ლოზუნგი საჭირო იყო იხალგაზრდა კომებურელებისთვის, იგი არა ნაკლებ საჭირო და მნიშვნელოვანია საერთოდ ახალგაზრდობისთვის. ახალი ცხოვრება დიდ დამარტინის მო-ლის სკოლისგან სოფლის კულტურის მძღვანების საქმეში. ამ კულტუ-რისთან უშუალოდ დაკავშირდულია მცურნეობის გ ნეოთონიგა.

სკოლის საპროგრამო მუშაობა უ უალოდ უნდა ეყრდნობოდეს ცხოვრებას და მის გამუჯობესებას. ამ გზით შეტაციი განთვალება მი-სალები და სისურეელი იქნება თვითული მმრობელისთვის; ამ მუშა-

ծով գործուած հօքանը յո Շեղմլցի մեռլուած քանին, հոգցաւ մոխա-
յու սայմառ զանցուած հոքանը դաշտու ոյնը ինքնը առ պնդա ցացութիւնը մուգէ, հոմ
հյենո ածալցաւ հուստոնի վիճակը զանցուած հոքանը սաեղմթոյու մշենց բլունին
և սպոտենա. զանցուլցին յոմինսարու պացուազ գործուստոյն եմահունին,
հոմ հաւ Շեղմլցի մշրու և Յոնահունին սածաց առ լուրջութիւնու ցա-
մուսպիս. առու հյենո յաշրնալու նայալունու դա ՝ մոռներու “(, Շոյլու
սեպու”) որչափորհութ յաշրնալցի առու ցածրացութիւնու. Խզորու ամ
յաշրնալցին հաւ Շեղմլցի մշրու ցաշրպութիւնը. տյայն, հոցորու մոխա-
յու թարմուած գոյնը մաս, մոխուցու Յոնին პերածացնու պնդա ցալուու
դա ոնցուութալունու դա յուլայքիւրու եղութութիւնու պնդա աֆահմուու.
հոգցաւ ծացու տյայն ցածրացու յաշրնալու եղութու, հոնին Շեցածլց-
ծուու ցածրացու բիշութիւնու մոխուած սեցածանեց և յայութեած ցածրացուու. տպ
գումարու սայութեած յաշրնալու պար ցածրացութիւնու, մուսպիրու սեյլուս դա
Շեմցու նոմերն ունց մուլցի գումարու ցածրացու, ցամահութիւնը.

Շեղմլցի ծացու սաներութեած դա մնուշն յալուցուն մուշամա մո-
չուցու նորացու լուցին.

հոգցու տյայն ցածրացու Շեցածլցի որշանութայութ պնդա մուշամա մո-
չուցուն, մաւու յաշրնալու սամուալցի ցաշրնարու կեցու դա ու անհու
ցալութ ցամուսուա գումարու, յա և պար գումարու մուլցի ոյնը ինքնը.

ու կայուն, հոգցու պահանձու ցածրացու մուշն յալուցուն մուշ-
ուց կայանու գումարու կայունու սամուալցու առ ու գումարու գումարու-
նաս ցաշրնցու ցան. սա. յոմինսարու ու.

գումարու գումարու, մասնացու համարու ցածրացու մուշն յալուցուն մուշ-
ուց մնուշն յալուցուն սամուալցու մուշն յալու գումարու գումարու.

“նայալունու” լուրս բյուլութալու մ. 50 յ.

“մոռներու” մ. 8.

յաշրնու ցածրած նախուն-նախուն Շեղմլցի.

հոգցու մուսպիրու սամուալցու: Ռուլուու, ցանցուլցին յոմինսարու ու.

սեյլունու սամուալցու բյուլութիւնու սեյլունու տապահութիւն:

մ. ահանգուած մուլցի.

սեյլունու սիալութ մուլցի: ո. ծածունու մուլցի.

რედაქციის აგან

სოც. აღმართის მთავარმართ. გამგის მარიამ ორახელაშვილის ზემოსენტრული მიმართვა დაურიგდა სკოლის მოწაფეთა ორგანიზაციებს. ამ მიმართვის მოწაფეები ერთსულოვნები და დიდის ხალისით გამოეხმარენ, და საქართველოს ყოველი უთხიდან მოსდის წერილები მარიამს. ზაფშები პირობას იძლევიან შესასულონ მარიამს დავალება, გამოიწერიონ, და გააღრცელონ ჩვენი საბაჟში უურნალები და ზაფშულში, როდესაც სოფელში წავლენ, შეასწორონ სოფლის ბავშებს წერა-კითხვა. ცედაქცია ძალიან სწუხს, რომ ადგილის უქონლობის გამო ვერ ათვეხებს ამ წერილებს უურნალში მაგრამ არ შეიძლება ზოგიერთი ამონიწერი მაინც არ მოვიყვანოთ აქ. ის რას იწერება მე-18 შ. სკოლის მეორე ჯვალის მოწაფე, პატარა რუსული გრადიგდაშვილი:

„მოქადაქე მარიამ, ჩვენ კეცდებით თქვენი დავალება შეეასრულოთ... მე ჯერჯერობით არ მაქაც იძდენი ცოდნა, რომ შეეძლო და ბავშებს გასწავლო რამე, მაგრამ შემდეგ, როდესაც თქვენი დარიგების მიხედვით ვიწიდეთ, მაშინ კა უსათუოდ შეეასრულებ თქვენ დავალებას, მოქალაქე მარიამ. გოხოთ ხშირად და თქვენებურად დაგეარიგოთ... ჩვენმა ჯაშუმა ვალასწყიტა უურნალის გამოწერა კოლეგტურიად... ამავე სკოლისა და ამავე ჯგუფის მოწაფე პატარა რევან ტატიშელი იწერება: ამოქალაქე შარიამ ირახელაშვილო. ზაფშულში სააგარაკო წაყილებით თან წიგნებს და წივუკითხავთ პატარა ბავშებს. თუ ვერ ზეუძღვოთ, კინებ მოგეებარება. გამოვიწერით უურნალ „ნაიალულს“ ზოგი ინდივიდუალურად, ზოგი კოლეგტურიად“. პატარა ვეგენიან რომაქიმე იწერება, რასაც ჩვენ შევასწავლით, ზაფშულში, როცა სოფელში წავილოთ, იქ ბავშებს შევასწავლითო და ასე ყველა გამოულებლად. კელა ჯგუფებს გადაუწყვეტით გამოწერონ უურნალები. მარტო მე-18 შ. სკოლიდან 11 მოწაფე იწერება. სწორედ ასეთიც წერილები მოდის სხვა სკოლებიდანაც, საქართველოს სხვა კუთხებიდანაც და იწერენ კოლეგტურიად და ინდივიდუალურადაც. აქ მოვიყვანოთ იმ კუთხებს, რომლებმაც უურნალის მეტი რიცხვი გამოიწერა: კვათანის 4-წლების მოწაფებმა—10 ც. ხაჩიჩის 4-წლების მოწაფებმა—25 ც. დაბა ხენავის 9-წლების მე-11 ჯგ. მოწაფეებმა—8 ც. მე-III ჯგ.—28 ც. მე-IV ჯგ.—8 ც. „ვითნერი“ და „ნაკალული“. ხაგდაზაო-ხაბოკუჩაოს შეიძლებადის მოწაფეებმა კოლექტურად—7 ც. ინდივიდუალურად—10 ც. დ. მანგლისის სკოლებმა—5 ც. სოფ. მაცხოვრის კარის 4-წლების მოწაფეებმა—17 ც. და სხვა.

შემდგომაც ჩვენ ყოველთვის მიუვათესებთ იმ სკოლების სიას, რომლებიც კოლეგტურიად ან ინდივიდუალურად გამოიწერენ ჩვენ უურნალებს.

აქეც მოგვააგს სოც. აღმართ. მარიამმართ. გამგის მარიამ ორახელაშეილის პასუხი იმ ბავშებისადმი, რომლებმაც მას წერილი მოსწერეს.

ტუილის მ-18 უროშის საოლის გეორგ ჯგუფის მოწა-
ვებას და ცველა სხვათ, მინი ჩემ ფარის გამოეხარა
და წირილი მოვწერა.

ძელიფასო მეცნიერების! მე მივიღე თქვენი წერილი ჩემი მომართვის
საბაძუშოდ. მე უსაძლევოდ გამიხარა იმან, რომ ჩემი წერილი სინათლეი-
ლით გაფრინდოთ, ზომები მიგრილია და უკვე შესდევომიხართ მუშაობას.
თქვენ იწერებით, „ნეიალული“ გამოვიწერეთ ინდივიდუალურიდ და კუ-
ლტურულიდო. ძალიან კარგიდ მოქმედულხართ. კურნალი დაგენერაციებათ
თქვენ სასარგებლო ცოდნის შეძენაში, გაგეოთარებისთ და გააღმრმავებს
თქვენს შეგნებას. ძალიან კარგია, რომ სოფლის ბავშვებისთვის წიგნებს
აგრძელებთ. მე მინდა გირჩიოთ, ამ ჯადაბდუათ სოფლის დახვარების ხაჭ-
მე ზაფხულამდის. რასკეთორეველია, ზაფხულში თითქმის ყველ-ნი წახელოთ
სოფელში და შეგვეძლებათ პირალად მუშაობა, ტოლი ბავშვების შეკრება,
მათთვის მეცნიერება და წიგნების წაკითხვა, მაგრამ კარგი იქნებოდა,
რომ იხლივე გააძამდეთ კეშირს იმ სოფლის სკოლასთან, სადაც ზაფხუ-
ლობით მიღიხართ, სადაც თქვენი შშიობლები ცხოვრიობდენ, ამ იხლაც
ცხოვრობენ თქვენი ბებია, პაპი. იმ სკოლის შეგძლება გაუზარებოთ ის
წიგნები და კურნალები, რომლებსაც თქვენ უკვე წაიკითხავთ. უნდა გა-
მართოთ აგრძელება მიწერა-მოწერა მოწაფეებთან და უზრიოთ, რომ იმა-
თაც იფიქრონ იმ ბავშვების შესახებ, რომლებიც სხვადასხვა გა-
რემოვნებს გამო სკოლაში ვერ მოხელენ, ისწავლონ იმათ წერა-კითხვა და
დაანახონ ის, რაც იმგვლივ ხდება. ყველაზე უკეთ ამ საქმის მოწყობა და
მოვარება თქვენ შეგიძლიათ სკოლის თეოთმართველობის საშუალებით.

შპრომელთა სახელმწიფო კუველ ღონისძიებას ხვარიბს, რომ ყველას მისცეს სწავლა-განათლება, მაგრამ ეს საქმე ერთობ დიდი და მძიმე საქმეა და იმ დიდ საქმეში კუველ შპრომელს დახვარებაა საჭირო, განსაკუთრებით კი სკოლის, მასწავლებლებისა და მოწილეების.

თქვენ ჯულიში თუ 35 ბერძია უოუად კვეშირი გაქით 20 სოფელ-
თან მაინც. გაშ გამზირ მათთან კულტურული კვეშირი, დაწყეთ ჯერ
ოუნდაც სურტი, მაგრამ მაინც უკვე დიღი და მტკუც ხდება.

झे डाक्टरमुख्यमंत्रीलाई जारी, नेपाल सरकार द्वारा भूमिका दिए गए थे। उन्होंने अपने नाम पर लिखा है कि वे नेपाली राष्ट्रीय विद्यालय के छात्र हैं। इसके बाद उन्होंने अपने नाम पर लिखा है कि वे नेपाली राष्ट्रीय विद्यालय के छात्र हैं।

თქვენი კი დიდი მაღლობელი გარ გამოხმ უკუგისათვის. იმედი მაქან, თქვენგან გამოვა საბჭოთა სახელმწიფოს ლირსეული შოქალოქენი, საზოგადო პოლიტიკები.

ନୀତିରେବାପରିବର୍ତ୍ତନକୁ କାମିକରଣ କରିବାର କାମିଦିବୀ ହେଉଥାଏ, ଯେ ବିଜ୍ଞାନପରିବର୍ତ୍ତନକୁ
ପ୍ରାଚୀନତାକୁ ମଧ୍ୟାମ୍ଭାବରେ ପାରିବାରିଲା.

თქვენი მეგობარი შარიამ ორახელაშვილი.

ზ ა მ თ ა რ ი

Allegro

ბა - შარ-კო - ბა ზამ-თა-რო, თე-თორი კა-თე-ბი - ა-ნი
 სან - დის-ხან მი - ღრუ-ბლუ-ლი, ხან - დის-ხან მი - ღრუ-ბლუ-ლი.

ხან ჯამ-კა - ხა მზი - ა - ნი.

პეპელებთან ცულქობით
 ბოვილალეთ ძალიან;
 ცოტა დასეენებულებს
 ახლა შენთვის გვიალია.

დლეს შენთან გაეიხარებთ
 კოტრიალით, გორებით
 და ეზოს დაუამშეენებთ
 თეთრით თოველის გორებით.

କାନ୍ତପୁରମ୍ବାଦା

ବୃଦ୍ଧି ବାଲୀଙ୍କ

ଫିଲାଫିଲାଲାଲା, ହାହ ଶବ୍ଦୀ
ପୁଣିଥା ଯାତ୍ରାରୁହେବି କୁରୁକୁଳା,
ଶୈଶବ କନ୍ଦରୁହେବି କୁରୁକୁଳା କ୍ଷେତ୍ରରେ,
ରାଜାଙ୍କ ଉତ୍ସର୍ଗରୁହେବି କୁରୁକୁଳାରୁଦ୍ଧା!..

ତା ହରପୁର ମନ୍ଦିରରୁଲା ସାମିପାରିବା
ବୁନ୍ଦେଲ ପ୍ରେର ଅଳ୍ପିଦିଲ ଗୋଟିଏବ୍ୟବେ,
ନିର୍ମଳରୁଲା ମନମିଶ୍ର ଆଖିଲଦ୍ଵେବ;
ତା ଗାନ୍ଧାରିରୁହେବି ଶୈଶବ ଶବ୍ଦୀଙ୍କା!..

ହେଉଥାଏ ଗାନ୍ଧିକାନ୍ଦ୍ର.

ପାଠାରା ମନ୍ଦିରରୁହେବା.

ଯେହିମାତ୍ର କ୍ରିକିଟିଂ ତା ପାଠାରାରୁଦ୍ଧା,
ପାଠାରା ନିର୍ମଳରୁହେବା,

ଶାରୀରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠମନ,
ମନେମି ନେତ୍ରମିଥରୁହେବା.

ମାତ୍ରା କାହାରା, 8 କିଲୋ. କ୍ଷେତ୍ରରୁଲା କୁରୁକୁଳା କାନ୍ତପୁରମ୍ବାଦା ମେ-II ମୁଦ୍ରା. ମିଥିକାଟ୍ରୁ.

ବୃଦ୍ଧି ବାଲୀଙ୍କ

ଶ୍ରେଣ କ୍ରେଡିଟିକାରିତ
ଗର୍ଭଦିଲିଲା କୁରୁକୁଳା
ତା ନାହିଁ ପ୍ରେମ
କ୍ଲାଇର ମଧ୍ୟାବ୍ୟବ,
ଗାମିଗ୍ରେଫରୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ-ଲୋହାଲା
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମଧ୍ୟାବ୍ୟବ
ନିର୍ମଳ କୁରୁକୁଳା.

ଗଲ୍ପକିଳି ନାଥିଲାଲ
କାନ୍ତପୁରମ୍ବାଦା
ଶୁରୁଗୁପ ଗାନ୍ଧିମାରୁହେବା
ତମିଲିନ୍ ନିର୍ମଳିତ,

ତା ମିଶ୍ରକ୍ରେଟାଲିଟା
ମିଲାବିଲିମାଲ
ନାମିକ କ୍ରିତାମ
ଶ୍ରେଷ୍ଠମନ ମଧ୍ୟାବ୍ୟବ.

ମାତ୍ର କୁରୁକୁଳା
ଗାନ୍ଧିକାନ୍ଦ୍ର
ଗର୍ଭଦିଲିଲା, ନାମିକାଲିଲା
ତା ମୁଦ୍ରିତା,
କାନ୍ତପୁର ମଧ୍ୟାବ୍ୟବ
ନିର୍ମଳ କାଲିମିଲା
ନାମିଲା ଗାନ୍ଧିମାରୁହେବା.

ନିଃନିମିତ୍ତ ପାପାକ୍ଷେତ୍ର.

୩ ୧ ୩ ୩ ୦ ୧ ୬ ୦ ୬ ୦.

(ଫିଲେମନ୍‌ରୁଗ୍ବୀରିଲୋ ମାରାଜ୍‌ବାନିକିଲା ମିଥ୍ରୀ)

I

ମେ ହାର ଫିଲାଇ କୀର୍ତ୍ତି,
ମିଶ୍ରେ ଫିଲାଇଲାନି ଫୁର୍ତ୍ତରେବୀ,
ମିନଦ୍ରୁଗୁରୁଙ୍କ ଗାସ୍ତଗୁରୁଙ୍କବୀ,
ମେହର୍ଯ୍ୟ ଅପ୍ରାଚିନ୍ଦ୍ରେବୀ,
ଦା ଦାୟିର୍ଦ୍ଧିଗୀବ ଖୁଲ୍ଲିନ୍,
ପୁରୁଷା ମେ ମିପକ୍ଷିରିବୀ,

ଦା ଏଶିନ୍ଦ୍ରେବ କୀର୍ତ୍ତିବୀ
ବିଶେବ କୀର୍ତ୍ତି ସିମଲ୍ଲିରିବୀ,
ଫାଶୁରିକାଲ୍ପେବ ପାଞ୍ଚୀ,
ଫାହାଲ କିଲାତ-କିଲା,
ମିଶ୍ରେ ତ୍ରୈଶିଖିବ କୁଣ୍ଡଳ
ଦା ଶ୍ରୀଶେବ ରିଦ୍ଧି.

II

ମିଶ୍ରେ ମେ ମାଲା,
ହାର ଫୁର୍ତ୍ତରେବିଲା,

ପୁରୁଷାମି ସାହଲିଶି ହାମିପୁର୍ବାନ୍ତି.
ରା ହାର, ନେତ୍ରା, ଅମିଲିଶାନ୍ତି

ଶୁଣାଇବ.

(ଫିଲେମନ୍‌ରୁଗ୍ବୀରିଲୋ ପାରକ୍ରମୀଲା ମିଥ୍ରୀ)

କୁଣ୍ଡଳ ପିଲାରୀ ଶ୍ରୀଲାଶ ଦ୍ଵାରାପ୍ରେବ,
ରଙ୍ଗାଶ ଇଜିତ ଗାନ୍ଦାପିଠାରାଦା,
ଦା ପ୍ରାଣୀଲୀ ଗାନ୍ଦାପ୍ରାଣୀଲାଶ
ତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରାପ୍ରେବ ଶ୍ରୀପିଠାରା.
ତାନ୍ତମିନ୍ଦ୍ରାନ ଅମିଲ ମିଦିରିତ୍ରେ,
ନ୍ରୀ ମିରିଶ୍ରେବିଲ୍ଲେବ କୀର୍ତ୍ତିନିଲାଶ,
ନାରମପିଲାଶାତଶା ଗାମିଲିଶିପ୍ରାମି,
ଦିନ୍ଦିଗୀ, ଦାତ୍ତେଶ୍ବର ଏନିବିଶାଶ.

ଶାତମିଶ୍ରେବ ହାମିର୍ରୀପ୍ରାମି,
ମିଶ୍ରେବିଲାଶ ଦା କୀର୍ତ୍ତିବାରା,
ମିଲାଶି ଅମି ମିଲାପ୍ରାମି,
ମିରିଶ୍ରେବ ମାନ ଦ୍ଵାରାପାନ ଏତୀବାରା.

ମିଲାପ ଶାତମିରାଲୀ ଲଲ୍ଲେ ଏକିବ,
ମେଘରେ ମେଘରେବ ଦାଶିପ୍ରାମି;
ଦାଇପଦମ ର୍କ୍ଷିତରୁପାଦମ
ଶ୍ରୀ ପ୍ରମିଲା ମେଘରେବ ଶିଂକିପ୍ରାମି.

ჩურჩალი „ნაკადულის“

1926 წლის შინაარსი:

I. ლიმები:

ილია სიხარულიძე:		დედის ალექსი	9	"	2
თოფლი № 1—გვ. 23		სოსისი კო	9	"	23
ვერ მორიგდენ	6 "	გურამი და ტრაქ-			
ჩირი კავა, ჩირი		ტორი	12	"	24
ჭავა	5 "	ე. პოლუმორდვინოვი			
დ. ელიოზიშვილი:		ბაგში-უფავილი . . . № 3 გვ. 10			
პიონერი № 1—გვ. 27		შოთა ნაკადი	6	"	16
ქერივი საბედი	5 "	ოქტომბრელები	11	"	17
თინას ნიშა	6 "	შემოღომა	12	"	13
დედაბერი და ყვავი	7 "	ა. მაშაშვილი			
შემოღომა	11 "	პიონერს № 3—გვ. 21			
ოთხი დრო	12 "	ლადო გეგეპორი:			
ა. გ.		განატეხული № 3—გვ. 24			
საახალწლო მსუ-		მიმქრალი			
ნაგობა № 1—გვ. 2		1 ვისი № 4—გვ. 2			
მარიჯანი		მერცხალი	6	"	5
ნელლი ცირკში . . . № 1—გვ. 5		სიმღერა	7	"	7
კ. ლოროვიანიძე:		ლომის საკრეატი	9	"	12
ზამთარი № 2—გვ. 2		სიმღერა ყანებზე	11	"	11
ოქტომბერი	10 "	დ. გრიშაშვილი			
კათო ბურ-ქე		განატეხული № 4—გვ. 5			
ფისო და თაგვინია № 2—გვ. 17		ზაფხული	6	"	2
დ. მარიჯანიძე		შოთა მდგამელი			
ქუჩის ბიჭი № 2—გვ. 18		თინიკოს მერცხ-			
შიისი	5 — 6	ლები № 4—გვ. 13			
დ. თურდონბირელი		კურდლელი	8	"	26
ენდელი № 3—გვ. 2		X			
განატეხული	5 "	პატარა ოქტომბრელების სი-			
მისატრიევა მდე-		მღერა № 10—გვ. 7			
ლოზე	7 "				

№ 1

ეურ. „ნაკადულის“ 1926 წ. შინაარსი

ცენტრალური
სტატისტიკური მუზეუმი

თოხი თაობა	10	"	18	რთ აქცის ის ყვითელი გული— ირა აღმეტები	10	"	24	4	"	30
საფო შედებე				შეის სხივი — ლალი მეგრე— ლიძე				6	"	31
პეპელა №	4	—	33.	14				9	"	33
არჩილ კობაზიძე				ჩორეულ ქავნის ტუსალის იმედი— გ. შალვა შეილი				9	"	33
ცელქი ვანი . . . №	4	—	33.	22	ჩემი სიმღერა — მისივე			9	"	33
პატარი შონალიძე	8	"	7							
დ. ძებაშიძე				ოსტომბერი — შ. ბერიკა— შვილი				11	"	28
დილა №	8	—	33.	2	ჩემი ნატერა — ძვილეთელი					
რ. გაბაჩვაძე				ტატიშვილი				12	"	31
ლენინელები . . . №	8	—	33.	14	კახეთი — მიენილ ჯარია— შვილი			12	"	31
დარია ახვლედიანი				ნაკადული — გ. ბო— ეთერი დედის . . . №	8	—	33.	22		
ს. წეველი				კერია				12	"	31
ჩეკი სიმღერა . . . №	11	—	33.	სილამი ზაფხულს №	5	"		5	"	32

გავთა გემოქმედება

ეურნალ „ნაკადულის“ —

გ. აბაშიძე . . . № 1 " 30

II. მოთხოვნებები

დ. თურდოხპირელი			დათია							
ჩეკი ისევ მოვალო № 1 — გვ. 4			ა. გაეტუმდები (თარ- გმანი) № 2 — გვ. 3							
გამირჯვების აღო განატეხუ- ლისა "	5	"	6. ურუშაძე							
დ. ძებაშიძე			ძმები-თითები . . . №	2	—	გვ. 27				
ერთი ლამე დაოვებ-			პატარა ფისო . . . "	3	"	3				
თან №	1	—	საათი (თარგმანი) . . .	4	"	24				
ერთი ლამე დაოვებ-			დ. კარბელაშვილი							
თან "	2	"	ხოფლელი პიონერის წერილები:							
ხათრით დამუნჯე-			წერილი პირველი №	3	—	გვ. 22				
ბული "	4	"	წერილი მეორე "	7	"	22				
ცემით			ქალაქელი პიონერის წერილები:							
მერძევე ლიკრენტა № 1 — გვ. 24			წერილი პირველი . . .	4	"	4				
ჩიტუნია დერკიე — (თარგ- მანი)	6	"	წერილი მეორე . . .	8	"	23				
მუშკოობის კატა	8	"	ნინო ნაკაშიძე							
გულაძი სოლიკო № 6 — გვ. 3			გულაძი სოლიკო № 6 — გვ. 3							

୧. ନନ୍ଦମତ୍ତାଶ୍ଵିଲୀ		୬—୬୦
ଦ୍ୱାରାର୍ଗରୁଣୀ ଶ୍ଵେତାଳୀ N୯	୬—୩୩.	୬
ଦ୍ୱାରାର୍ଗରୁଣୀ ଶ୍ଵେତାଳୀ *	୭ "	୩
୧. ୩-		
ଦେଖିଲେ ଚୁପ୍ପି	N୯	୬—୩୩. ୧୩
ରଜତଶୁ		
ଶ୍ଵେତାଳୀ ନିଷା ଦାର୍ଢା	N୯	୬—୩୩. ୨୦
୨. କ୍ରେପିତାପାତ୍ର		
ଦେଇନ୍ଦ୍ରିୟରୀ ଗ୍ରୂପ	N୯	୨—୩୩. ୩
ଦେଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସାଲାହି	"	୧୧ "
ଶବ୍ଦରୀ		
ଶ୍ଵେତାଳୀ ନାରୀ	N୯	୨—୩୩. ୧୮
ଶାଶ୍ଵତାରୀ ତର୍ମିତ୍ରି	"	୫ "
ଶର୍ମିତା		
ଶ୍ଵେତାଳୀ ନାରୀ	N୯	୨—୩୩. ୧୩
ଶିଶ୍ରୀକାଳି		
ଶ୍ଵେତାଳୀ ନାରୀ	N୯	୨—୩୩. ୧୮
ଶାଶ୍ଵତାରୀ ତର୍ମିତ୍ରି	"	୫ "
ଶାଶ୍ଵତାରୀ		
ଶାଶ୍ଵତାରୀ ତର୍ମିତ୍ରି	N୯	୨—୩୩. ୧୫

ପାଞ୍ଚମିତା ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାତ୍ର

୧. ମେଲେ ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପରୀ ପ୍ରାଣାଦ୍ଵାରା ନିବେଦିତ . . . N୯ ୪—୩୩. ୩୧	୮. ପ୍ରେସ୍ ଦୋଷଶିଖିତା, ପାଦାନ୍ତର ନି- ପ୍ରାଣବିନ୍ଦୁରେତ୍ରି— ନିବେଦିତ . . . ୧୧ "
୨. ତାତୀରୀ ରା ପାରଦିଲୀ ପୁରୀକୀ— ୩. ଲାନୀତିକୀ— ପ୍ରାଣିଦ୍ୱାରା	୨୯. ମିନ୍ଦିନାରୀ ପାରଦିକୀ— ଶାଶ୍ଵତାଳୀ . . . ୧୨ "
୪. ପାରଦିକୀ—ଶ. ପାରଦିକୀ— ରୀତିରୀ . . . ୮ "	୧୦. ମାନ୍ଦିନାରୀ ପାରଦିକୀ— ଶାଶ୍ଵତାଳୀ . . . ୧୨ "
୫. ପାରଦିକୀ—ଶ. ପାରଦିକୀ— ରୀତିରୀ . . . ୮ "	୧୧. ମାନ୍ଦିନାରୀ—ଶ. ନିବେଦିତ " ୫ "
୬. ନିବେଦିତ ପାରଦିକୀ—ଶ. ପାରଦିକୀ— ରୀତିରୀ . . . ୮ "	୧୨. ପାରଦିକୀ— ଶାଶ୍ଵତାଳୀ . . . ୫ "
୭. ନିବେଦିତ ପାରଦିକୀ—ଶ. ପାରଦିକୀ— ରୀତିରୀ . . . ୮ "	୧୩. ଶାଶ୍ଵତାଳୀ ପାରଦିକୀ— ଶ. ଲାନୀତିକୀ—ପାରଦିକୀ— ଶ. ନିବେଦିତ . . . ୧ "
୮. ପାରଦିକୀ . . . ୧୦ "	

III. ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାତ୍ର

୧. ଅକ୍ଷ୍ୟା	୧. ଏକାଶମିଶ୍ର
ଶ୍ଵେତାଳୀ ଅନ୍ତିମାଦ୍ଵାରା ରାଜିତ ଶବ୍ଦିକୀ— ନିବେଦିତ . . . ୨ "	ଶ୍ଵେତାଳୀ ଶ୍ଵେତାଳୀ ପାରଦିକୀ— ଶ. ନିବେଦିତ . . . ୩ "

გ. მ—ანი	ქ. თევზადე
ტროპიკული ქვეყანა (თარგმანი)	ორი თრითინა (თარგმანი)
π 7 π 25	* 8 * 10
X	განგრძობა 9 "
შაისის ხოჭი 5 " 28	განგრძობა 10 "
3ეპელა და მხედარი 6 " 24	გ. — ანი
რა სარგებლობა მოძევს თოვლს	პურის ხე (თარგმანი)
ჩვენთვის " 12 " 29	* 8 " 27

IV. მსოფლიო აივოლუციონური მოძრაობა

სან-ინი	ერგმორი
ცხრია იანვარი 1 " 28	25 ოქტომბერი 10 " 4

V. პ ი ი ს ი ბ ი

უორფოლიანი— თევზადე	განგრძობა 8 "	15
სიუსტოვო ხეორული (თარგმანი)	ღ. გვამპეორი	
π 2 " 20	ჯანმრთელობა (თარგმანი)	
ან. ახალშენიშვილი	" 5 "	18
განძაფხული 3 " 12	X	
ნ. შილეაშვილი	ლილი დათვი 10 "	25
ბერეკა 4 " 15	ფატმანიშვილი	
ნ. კეცხოველი	რა კარგია შემოღომა	
ჯეჯილის აჯანყება	" 11 "	19
* 7 " 8		

VI. გავაზთა კომუნისტური მოძრაობა

გ. გამუნია	დეო ქიაჩელი
ოქტომბრის დილა . . . 10 " 30	შალვა და პირველი შეისი 5 " 3

VII. სიმღირები

აჩიკოს დედა	თ. შავერზაშვილი
ალარ ჰერიკის ბალში ვარდი	ვაშა განძაფხული 3 " 32
* 2 " 32	

ର. ଗାଢିକ୍ରୀଦେ		ଲ. ଫ୍ରାଣ୍କାଶ୍ଵିଳୀ	
ନିଃପ୍ରାଦୁଲ୍ଲାଙ୍କି	୧୨	୧୨	୫ ୩୩

VIII. ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଏବଂ ଉପରେକ୍ଷା

୬. ୬.		X	
ପ୍ରାଦେଶିକ ଯୋଗଦାନି (ତାର୍ଗତିକ)	୨	୧୨	ରାଜ୍ୟକାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ ପାରିଷଦାଖି
ବ୍ୟାପକ			ବ୍ୟାପକ ୧୦ ୨୮

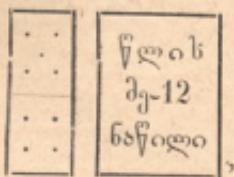
IX. ବାସାରତଥିକ

ପାରିଷଦାଖି		ର୍ଯ୍ୟାମିକ୍ସି	ର୍ଯ୍ୟାମିକ୍ସି ୫ ୩୩
ବ୍ୟାପକ, ର୍ଯ୍ୟାମିକ୍ସି ୧୩୨—୩୩		ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି	ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୩ ୩୨
ରାଜ୍ୟକାର ପାରିଷଦାଖି			
ବ୍ୟାପକ		ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୮ ୩୩	ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୮ ୩୩
ପାରିଷଦାଖି		ରାଜ୍ୟକାର ପାରିଷଦାଖି	ରାଜ୍ୟକାର ପାରିଷଦାଖି ୩ ୨୯
ର୍ଯ୍ୟାମିକ୍ସି ୧୨ ୩୩		ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୬ ୩୨	ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୬ ୩୨
ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୩ ୩୧		ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୧୦ ୩୩	ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୧୦ ୩୩
୬. ମନ୍ଦିରପ୍ରକାଶକାଳୀ		ବ୍ୟାପକ ପାରିଷଦାଖି ୧୧ ୩୧	ବ୍ୟାପକ ପାରିଷଦାଖି ୧୧ ୩୧
ର୍ଯ୍ୟାମିକ୍ସି, ପାରିଷଦାଖି		ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୧୧ ୩୧	ଅଧିକାରୀ ପାରିଷଦାଖି ୧୧ ୩୧
" ୨ ୩୨			

Խ Ե Ց Ա Տ Ո

(Հայության մասին հայության մասին)

Եղանակ

Ձյուն

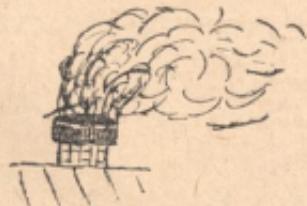
Խելք

Բ

Ը
Ֆ
Ժ

Ն

— 1927 —

జ ా గ ఒ 3 1

సాగ్రహార్థికిల్లాడ దాన్యురోత్యామ్యుల్లా శ్యామ్సాఫ్యోబ్స:

మచిర్మేఖీల్లాడ. „నుంచి శ్యామ్సాఫ్యోల్లా”

శాసనసభలు మృ-XXIII వ.

మంత్రికార్యదారు. „పొరుగుల్లా”

శాసనసభలు మృ-I వ.

ప్రాణిలు అందించాలని ప్రాణిలు వ్యాపారాలని ప్రాణిలు.

గాలుగ్చొచ్చినిత	„నుంచి శ్యామ్సాఫ్యోల్లా” — గ్రంతి వ్యాపారాలని ప్రాణిలు — 3 ర. 50 గ. నాశ్యోసరి వ్యాపారాలని ప్రాణిలు — 2 ర.
	„పొరుగుల్లా” — గ్రంతి వ్యాపారాలని ప్రాణిలు — 5 ర. నాశ్యోసరి వ్యాపారాలని ప్రాణిలు — 3 ర.

పాల్క్యు నొమ్మెర్లు	„నుంచి శ్యామ్సాఫ్యోల్లా” — 35 ఫాట. „పొరుగుల్లా” — 25 ఫాట.

మిసామిల్లాడ: రుషిల్లాడ్, రుషస్త్యుల్లాస గామినిల్లా, గాంధిల్లాస సాహిల్లా క్రమాలులు. „నుంచి శ్యామ్సాఫ్యోల్లా”-లు — 3 ర. 50 గ. శ్యామ్సాఫ్యోల్లా.

రుషిల్లాడ్ క్రమాలు — సార్క్యూలార్జీలు క్రమాలు.

— — —